

Louise Penny

Un om mai bun

Traducere din limba engleză de
Daniela Purgaru

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Luana Crăciun

Design copertă: Faber Studio
Foto copertă: Guliver/Getty Images/©Karin Saksangsopa /EyeEm

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Răzvan Nasea

Corectură:
Irina Mușătoiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PENNY, LOUISE

Un om mai bun / Louise Penny ; trad. din lb. engleză de
Daniela Purgaru. - București : Editura Trei, 2021
ISBN 978-606-40-1207-4
I. Purgaru, Daniela (trad.)
821.111

Titlul original: A Better Man
Autor: Louise Penny

Copyright © 2019 by Three Pines Creations, Inc.
All rights reserved.

Copyright © Editura Trei, 2021
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-1207-4

Un om mai bun

Capitolul unu

Ce s-a întâmplat cu Clara Morrow? Era o artistă excelentă. **#MorrowENaspa**

Faceți mișto? L-au lăsat să se întoarcă la Sûreté¹?
#SureteENaspa

— *Merde*².

— *Merde?*

Myrna Landers se uită la prietena ei peste cana cu café au lait.

— Îmi pare rău, spuse Clara Morrow. Am vrut să zic futu-i. La naiba, fir-ar, futu-i.

— Eiiii, asta-i fata mea. Dar de ce?

— Nu poți să ghicești?

— Vine Ruth?

Myrna își roti privirea prin bistrou mimând panica. Sau, cine știe, poate că nu doar o mima.

— Mai rău.

— Nu se poate.

¹ Serviciul de poliție din provincia canadiană Québec. (N.t.)

² În lb. franceză, „rahat!” sau „la naiba!”. (N.t.)

Clara îi dădu Myrnei telefonul, cu toate că proprietara librăriei știa deja ce urma să vadă.

Înainte de întâlnirea cu Clara, la micul dejun, își verificase contul de Twitter. Pe ecran, în văzul lumii, se afla cadavrul în răcire rapidă al carierei artistice a Clarei.

În timp ce Myrna citea, Clara a cuprins între mâinile ei mari și pătate cu vopsea cana cu ciocolată, *specialité de la maison*, și și-a întors privirea de la prietena ei către fereastră cu menou și micul sat quebecoaz aflat de dincolo de ea.

Dacă telefonul era un afront, fereastra era leacul. Chiar dacă nu o consola pe deplin, cel puțin era reconfortantă prin familiaritatea ei.

Cerul era gri și dădea semne de ploaie. Sau de lapoviță. De măzăriche ori de ninsoare. Drumul de pământ era plin de zloată și noroi. Petice de zăpadă se zăreau prin iarba îmbibată de apă. Sătenii ieșiți să-și plimbe câinii înaintau greoi cu cizmele lor de cauciuc, înfocoliți în straturi peste straturi de haine, în speranța de a ține aprilie la distanță de pielea și de oasele lor.

Doar că asta nu părea posibil. Cumva, după ce reușeau să supraviețuiască unei alte ierni canadiene extrem de reci, primăvara timpurie le venea mereu de hac. De vină era umezeala. Și schimbările de temperatură. Și iluzia că de-acum vremea ar trebui să fie mai blândă.

Pădurea de dincolo se profila ca o armată de spectre iernatice cu membrele scheletice atârându-le și ciocnindu-se unele de altele în adierea vântului.

Fumul de lemn ars plutea în derivă dinspre vechile case de piatră, cărămidă ori șindrilă. Un semnal către o putere superioară. Trimite ajutor. Trimite căldură. Trimite o primăvară adevărată, nu mizeria asta de zăpadă fleșcăită și ger care te zgârie pe creier. Zile cu zăpadă și căldură.

Aprilie în Québec era o lună a contrastelor nemi-loase. A după-amiezilor sublime petrecute afară, cu un pahar de vin sub soarele strălucitor, și apoi cu alți treizeci de centimetri de zăpadă. O lună a blestemelor mormă-ite, a cizmelor înnoroițe, a mașinilor care împrășcau și a câinilor care se rostogoleau și apoi se scuturau. Drept pentru care în dreptul fiecărei intrări apăreau modele complicate, din picățele de noroi. Pe pereți. Pe tavane. Pe podele. Și pe oameni.

Aprilie în Québec era o furtună de rahat climatolo-gic. O nebunie de proporții epice.

Dar ceea ce se petrecea dincolo de ferestrele ample era reconfortant în comparație cu ce puteai citi pe micul ecran al telefonului Clarei.

Fotoliile în care stăteau Clara și Myrna fuseseră trase lângă șemineul în care buștenii trosneau și aruncau roiuri de scânteii în sus, prin coșul de piatră. Bistroul satului mi-rosea a lemn ars, sirop de arțar și cafea tare și proaspătă.

Clara Morrow trece prin perioada ei maro, citi Myrna. Să spui că cele mai recente oferte ale ei sunt de rahat înseamnă să fii nedrept cu efluenții. Să sperăm că nu-i decât o etapă și nu sfârșitul.

— Ah, spuse Myrna.

Lăsa telefonul jos și se întinse spre mâna prietenei ei.

— Merde.

— *Tabernac*³. Cineva de la Infrațiuni Grave tocmai a trimis un link. Ascultați.

³ În franceza din Québec, înjurătură derivată din tabernacul, cutie de argint utilizată în bisericile creștine pentru păstrarea cuminecturii și a obiectelor de cult pentru euharistie. (N.t.)

Ceilalți agenți din sala de ședințe își îndreptară privirea către el, în timp ce le citea de pe telefonul mobil:

— *Aceasta este prima zi a lui Armand Gamache la Sûreté du Québec, după o suspendare de nouă luni, în urma unei serii de decizii necugetate și dezastruoase.*

— Dezastruoase? Ce rahat, zise unul dintre polițiști.

— Ei bine, e un rahat redistribuit de sute de ori pe Twitter.

Mai mulți agenți și inspectori s-au precipitat să-și găsească telefoanele și să le pornească, în timp ce aruncau priviri grăbite spre ușa deschisă. Asta așa, ca să fie siguri...

Era opt fără unsprezece minute, iar cei din departamentul Omoruri se adunau la ședința obișnuită de luni dimineață, pentru a discuta investigațiile în curs.

Cu toate că nu era nimic „obișnuit” în legătură cu ședința asta. Cu dimineața asta. Atmosfera din încăpere zbârnâia de tensiunea anticipării. Sporită și mai mult acum de ceea ce se revărsa din telefoanele lor.

— *Merde, murmură o agentă. După ce a atins apogeul puterii în funcția de superintendent-șef al Sûreté, citi ea, Gamache a abuzat imediat de ea, permițând ca, în mod deliberat, cantități catastrofale de opioide să ajungă pe străzi. El a fost retrogradat în urma unei anchete.*

— Habar n-au despre ce vorbesc. Totuși, nu-i chiar așa de rău.

— *Mai e. Ar fi trebuit să fie cel puțin concediat. Poate chiar judecat și aruncat în pușcărie.*

— Ah.

— E o nebunie, zise una dintre ofițerii superiori scoțându-și telefonul ca să citească cu ochii ei. Cine scrie mizeriile astea? Nici măcar nu menționează că tot el le-a recuperat.

— Sper să nu vadă.

— Glumești? O să vadă.

În încăperea se așternu tăcerea, cu excepția clicurilor slabe care veneau dinspre fiecare dispozitiv. Asemenea sunetului pe care îl scoteau crengile aproape moarte ale copacilor, legănate în vânt.

Cuvinte erau murmurate în timp ce citeau. Cuvinte pe care bunicii lor le considerau sacre, dar care, acum, erau profanate. *Tabernac. Câlce⁴. Hostie⁵.*

Un ofițer superior își lăsă capul în palme și își masă tâmplele. Apoi, după ce le coborî se întinse după telefon.

— O să scriu o replică.

— Nu. E mai bine dacă vine din partea conducerii. Superintendent-șef Toussaint o să-i pună la punct.

— Încă n-a făcut-o.

— O s-o facă. A fost pregătită sub Gamache. O să-i ia apărarea.

Într-un colț îndepărtat, o agentă își privea telefonul cu o cută adâncă între sprâncene.

În timp ce toți ceilalți erau palizi, ea se îmbujora pe măsură ce citea, nu un text sau vreun mesaj de pe Twitter, ci un e-mail.

Deși avea peste patruzeci de ani, Lysette Cloutier se număra printre cei mai noi recruți de la Omoruri, fiind transferată de la departamentul de contabilitate al Sûreté. Își petrecuse ani la rând ținând cu discreție evidența bugetului, care în prezent depășea un miliard de

⁴ Înjurătură derivată din caliciu, sfântul potir utilizat pentru vinul folosit la împărtășanie. (N.t.)

⁵ Înjurătură derivată din hostie (azimă), care le este împărțită credincioșilor la sfârșitul liturghiei. (N.t.)

dolari, până când superintendent-șef Gamache îi remarcă munca și fusese de părere că ar fi utilă în urmărirea criminalilor.

Nu era capabilă să ia urma unui ADN sau a unui suspect nici măcar pentru a-și salva propria viață, dar se pricepea să adulmece banii. Și, de multe ori, acest lucru ducea în același loc.

Toți ceilalți aflați în acea sală de ședințe munciseră din greu ca să ajungă în cel mai prestigios departament al Sûreté du Québec.

Agenta Lysette Cloutier făcea tot ce-i stătea în putință să-l părăsească. Și să revină la cifrele frumoase, sigure, previzibile, ușor de priceput. Departe de ororile zilnice, de violența fizică, de haosul emoțional provocat de crimă.

Cloutier alegea mereu același scaun la aceste ședințe. Se asigura că stă întotdeauna cu spatele la panoul lung și alb pe care erau lipite fotografii.

Se gândi la e-mailul pe care tocmai îl primise, tastă un răspuns și apăsă butonul de trimitere, înainte să se răzgândească.

— Pe cât puneți pariu că unele dintre mesajele astea de pe Twitter sunt de la Beauvoir? zise unul dintre agenții mai tineri.

— Vrei să spui inspector-șef Beauvoir?

Toate capetele s-au răsucit către ușă. După care s-a stârnit agitație și un zgomot de scaune împinse pe podea în timp ce toată lumea se ridica.

Isabelle Lacoste stătea în picioare, cu bastonul în mână și ochii ațintiți la tânărul agent. Apoi expresia i se îmbună și începu să zâmbească în timp ce se uita în jur la chipurile familiare.

Ultima dată când participase la ședința de lunea dimineața o prezidase, în calitate de șefă la Omoruri. Acum, intră șchiopătând.

Rănile ei, deși aproape vindecate, nu dispăruseră complet. Și nu aveau să dispară niciodată.

Ofițeri și agenți s-au îmbulzit în jurul ei pentru a-i ura bun venit, în timp ce ea încerca să le explice că de fapt nu revenise. Promovată superintendentă, se afla în clădire pentru a discuta despre momentul și condițiile reîntoarcerii ei în serviciul activ.

Dar nu era o coincidență că se afla acolo în această zi de luni, toți cei aflați în încăpere știau asta. Nu era o zi ca oricare alta. Nu era o ședință ca oricare alta.

Se așază pe un scaun din capul mesei și le făcu semn din cap celorlalți să ia loc și ei. Apoi se uită la tânărul agent care făcuse comentariul despre inspectorul-șef Beauvoir.

— La ce te refereai?

Vocea îi era calmă, dar stătea nefiresc de nemișcată. Agenții veterani de la Omoruri care serviseră sub inspectorul-șef Lacoste recunoșteau acea privire. Și aproape că-l compătimeau pe tânărul agent nesăbuit care s-a trezit în bătaia puștii.

— Mă refer la faptul că știm cu toții că inspectorul-șef Beauvoir pleacă de la Sûreté, spuse el. Că se mută la Paris. Dar asta abia peste câteva săptămâni. Ce va fi până atunci? Din moment ce Gamache se întoarce. Aș prefera mai degrabă să mă aflu într-un schimb de focuri decât să fiu inspectorul-șef Beauvoir și să vin azi la ședința asta. Pun pariu că și el simte același lucru.

— Ai pierde, zise Lacoste.

În încăpere se așternu liniștea.

E tânăr și prost, își zise Lacoste în sinea ei. Probabil tânjește după o glorie deznădăjduită. Știa că acest agent nu se aflase niciodată într-un așa-zis schimb de focuri. Însăși alegerea expresiei ridicole îl dăduse de gol. Nimeni dintre cei care au ridicat cu adevărat o armă, au ochit o altă ființă umană și au tras. Din nou și din nou. Și în care s-a tras. N-ar considera acest lucru glorie și nici nu l-ar numi schimb de focuri.

Și nici nu și-ar dori să se mai afle vreodată acolo.

Cei din încăperea care participaseră la ultimul raid se uitau la agent. Unii, cu indignare. Alții, însă, aproape cu nostalgie. Aducându-și aminte de vremurile când erau atât de tineri. Atât de naivi. Atât de nemuritori.

Cu nouă luni în urmă.

Se gândeau la după-amiaza aceea vărarică. Din frumoasa pădure de lângă granița cu Vermont. La soarele care pătrundea printre copaci și le încălzea fețele.

Momentul acela ce părea suspendat undeva în aer, înainte ca tot iadul să se dezlănțuie.

Când armele au fost ridicate și s-a tras. Și s-a tras. Retezând vlăstarii. Retezând oamenii.

Țipetele. Duhoarea înecăcioasă și acră de fum de armă. De lemn și de carne arsă de gloanțe.

Inspectorul-șef Lacoste a fost prima care a căzut. Acțiunile ei îi oferiseră superintendentului-șef Gamache acel unic moment necesar pentru a acționa. Și asta a și făcut.

Isabelle Lacoste nu a avut însă ocazia să vadă faptele superintendentului-șef Gamache. Până atunci, își pierduse deja cunoștința. Dar aflase despre ele. Citise transcrierile investigației după ce el fusese suspendat.

Gamache supraviețuise evenimentelor din acea zi.

Doar pentru a fi redus la tăcere de propriii oameni.

Iar atacurile continuaseră, chiar dacă se întorsese la muncă.

Isabelle Lacoste, și fiecare ofițer veteran din acea încăpere, știa că deciziile luate de superintendentul-șef Gamache fuseseră îndrăznețe. Temerare. Neconvenționale. Și, indiferent ce susțineau mesajele de pe Twitter, extrem de eficiente.

Dar, la fel de bine, lucrurile ar fi putut să ia o cu totul altă întorsătură.

Fusesse o lovitură de grație. Ultima acțiune disperată a celui mai înalt ofițer din Quebec, care simțise că nu exista o altă opțiune.

Dacă Gamache ar fi eșuat, și pentru o vreme chiar așa păruse că avea să se întâmple, Sûreté ar fi fost schilodită, iar Québecul ar fi rămas fără apărare în fața violenței dintre bande, a traficului, a crimei organizate, a unui măcel.

Gamache ieșise învingător. Însă cu greu și plătind un preț.

Orice persoană rezonabilă care ia asemenea decizii s-ar aștepta la o consecință, indiferent de rezultat. Superintendentul-șef era un om rezonabil. Probabil bănuise că va fi suspendat. Investigat.

Dar se așteptase oare să fie umilit?

În propria lovitură de grație, cei din conducerea politică au decis să-și salveze pielea prin scoaterea carierei lui Gamache din rahatul în care se afla. Deși reabilitat în cursul anchetei, urma să i se propună un post pe care nu l-ar accepta. Inspector-șef la Omoruri. O poziție pe care o ocupase mulți ani. Una pe care i-o oferise lui Lacoste când fusesse promovat la conducerea Sûreté. După ce ea a fost rănită, Jean-Guy Beauvoir preluase postul.

Era o retrogradare, conducerea o știa, pe care Armand Gamache nu avea cum s-o accepte. Umilința ar fi fost prea mare. Rana prea adâncă. Avea să-și dea demisia. Să se retragă. Să dispară.

Însă Armand Gamache refuzase să plece. Spre uimirea lor, el acceptase oferta.

Decăderea lui avea să atingă punctul culminant aici. În această încăpere. Astăzi.

Și se pare că urma să cadă, cu zgomot, chiar peste Jean-Guy Beauvoir.

Era opt fără șapte minute. Cei doi bărbați aveau să intre în curând. Amândoi cu titulatura de șef la Omoruri.

Și apoi?

Chiar și Isabelle Lacoste se surprinsese aruncând o privire spre ușă. Întrebându-se. Nu se aștepta la nea-zuri, dar nu se putea abține să nu se gândească la ceea ce George Will numise „Evenimentul Ohio”.

În 1895 erau doar două automobile în tot statul. Și s-au ciocnit.

Nimeni nu știa mai bine decât Lacoste că lucrurile improbabile pot ajunge să se întâmple. Iar acum, a realizat că se pregătea pentru coliziune.

— E vina ta, spuse Ruth Zardo. N-ar fi trebuit să accepți așa ceva, dacă e să mă-ntrebi pe mine.

N-o întrebese nimeni.

— Ascult-o p-asta, continuă poeta vârstnică, citind de pe telefon. *Contribuția Clarei Morrow este răsuflată, lipsită de originalitate și banală.* Au omis clișeistică și monotună. Sau poate că scriu despre asta undeva mai departe.

— Cred că ajunge, Ruth, zise Reine-Marie Gamache.

Își privi ceasul. Aproape opt. Se întrebă cum se simțea soțul ei. Pentru că nu trebuia să fii savant ca să-ți dai seama cum se simțea Clara.

Prietena ei avea cearcăne și era trasă la față. Și puțin pictată. Avea urme de roșu cadmiu și ocră ars pe față și în păr.

Clara era îmbrăcată ca de obicei, în jeanși și pulover. Succesul de care se bucura ca artistă nu-i schimbase gusturile în materie de modă. Oricare ar fi fost ele. Poate pentru că recunoașterea venise târziu în viața Clarei. Trecută bine de patruzeci de ani, lucra de decenii în studioul ei, creând opere care treceau neobservate.

Cel mai răsunător succes al ei fusese seria „Uterul Războinic”. Vânduse unul. Ei înseși. Și i-l dăruise soacrei. Transformându-și astfel propria artă în armă. Și propriul uter.

Apoi, după o seară petrecută la bistrou împreună cu prietenele din sat, Clara se întorsese în studioul ei și începuse ceva diferit. Portrete. Picturi în ulei. Ale acelor femei.

Le pictase așa cum erau în realitate, cu încrețiturile, umflăturile și ridurile lor. Dar ceea ce surprinsese cu adevărat în tușele ei îndrăznețe erau sentimentele lor.

Portretele produsese o explozie pe scena artistică, fiind laudate pentru caracterul lor revoluționar. Pentru că aduceau înapoi o formă tradițională, dar revitalizată. Portretele ei erau luminoase. Exprima bucurie. Erau vibrante. Uneori tulburătoare, când singurătatea și tristețea, nerafinate, de pe unele chipuri ieșeau în evidență.

Portretele ei feminine erau provocatoare, îndrăznețe, cutezătoare.

Iar acum, în această dimineață de aprilie, multe dintre acele femei i se alăturaseră Clarei în bistrou. Aici îi celebraseră succesele. Astăzi, veniseră aici s-o consoleze.

— Pur și simplu habar n-au despre ce vorbesc, zise Myrna. Nu-i decât răutate, rea intenție.

— Dar dacă i-am crezut când le-au plăcut lucrările n-ar trebui să-i cred și acum? întrebă Clara. De ce atunci aveau dreptate, iar acum se înșală?

— Darăștia nu sunt critici de artă, interveni Reine-Marie. Pun pariu că majoritatea nici n-au văzut expoziția.

— Criticul de artă de la *New York Times* tocmai a postat ceva, raportă Ruth. Spune că, având în vedere acest dezastre, o să revină asupra lucrărilor tale anterioare ca să vadă dacă nu cumva s-a înșelat asupra lor. Rahat. Sper că nu se referă la portretul pe care mi l-ai făcut mie.

— Futu-i, futu-i, futu-i⁶, bombăni Rosa.

Rața stătea în poala lui Ruth și părea iritată. Dar rațele par mereu așa.

— O să fie bine, zise Myrna.

— Pe-asta o cred, spuse Clara, trecându-și degetele prin părul des care îi stătea acum ridicat, făcând-o să arate ca o nebună.

În mod pervers, Ruth, care aproape sigur era nebună, arăta perfect stăpână pe sine.

— Partea bună e că nimeni n-o să-ți vadă mizeriile, zise Ruth. Cine se duce la o expoziție de miniaturi? De ce naiba ai fost de acord să contribui la o expoziție de grup cu picturi micuțe în ulei? Asta pictau femeile de societate plictisite în anii 1700.

— Și multe erau mult mai pricepute decât omologii lor bărbați, spuse Myrna.

⁶ Joc de cuvinte care se bazează pe asemănarea dintre *quack* (cuvânt ce desemnează în limba engleză sunetul scos de o rață) și *fuck*. (N.r.)

- Sigur, răspunse Ruth. De parc-ar putea să fie adevărat. Rosa își dădu peste cap ochii ei de rață.
- Tu pictezi portrete pe pânze mari, insistă Ruth. De ce să faci peisaje micuțe?
- Am vrut să mă autodepășesc, zise Clara.
- Făcând miniaturi? întrebă Ruth. Puțin cam ironic.
- Ai văzut lucrările Clarei? o chestionă Reine-Marie.
- Nu trebuie să le văd. Pot să le miros. Miros a...
- Poate-ar fi mai bine să arunci un ochi înainte să comentezi.
- De ce? Aparent, sunt răsuflute și banale.
- Tu scrii aceeași poezie la nesfârșit? întrebă Myrna.
- Nu, sigur că nu, răspunse Ruth. Dar nici nu-ncerc să scriu un roman. Toate sunt cuvinte, dar eu știu la ce-s bună. La ce-s grozavă.

Myrna Landers oftă și își mută greutatea considerabilă în fotoliu. Oricât de mult tânjea să se contrazică cu Ruth, nu putea s-o facă. Realitatea era că bătrâna lor vecină bețivă și împrăștiată din Three Pines era genială ca poetă. Nu și ca ființă umană.

Ruth scoase un sunet care ar fi putut fi pus pe seama râsului. Sau a unei indigestii.

— Vă zic eu ce-i amuzant. Voi vă dați de ceasul morții încercând să faceți ceva diferit, în timp ce Armand își distruge cariera acceptând să se întoarcă și să facă același lucru.

— Nu se dă nimeni de ceasul morții, zise Reine-Marie aruncând din nou o privire la ceas.

Atmosfera din sala de ședințe era tensionată.

— Și cum o să funcționeze lucrurile? întrebă unul dintre agenți. O s-avem doi inspectori-șefi?